

Curs opcional II: Teories de la ficció, teories de la història

Professor: Armando Pego Puigbó

Codi: 212014

Crèdits: 3

Llengua: català / castellà

Objectius

Aquesta assignatura pretén oferir una panoràmica sobre la interrelació dels continguts dels conceptes de ficció i història. Partint de la lectura de les grans obres d'aquesta tradició i de les discussions teòriques que han provocat, es procura mostrar els lligams entre la imaginació i la realitat, ençà i enllà dels postulats de les estètiques realistes. Les interpretacions sobre el terme «*mímesis*» ens permetran comprovar les diverses propostes teòriques de representar la realitat, així com la capacitat del públic per percebre i gaudir la construcció de móns imaginaris alternatius.

Programa

1. Ficció i Història: conceptes, categories, classificacions.
2. La *Poètica* d'Aristòtil i la *Epístola ad Pisones* d'Horaci: mímesis i imitació. *Medea*, de Eurípides, i *Fedra*, de Racine.
3. L'estètica classicista; la polèmica Ariosto-Tasso. *Orlando furioso*, d'Ariosto.
4. La invenció romàntica com a creació antimimètica. *Heinrich von Ofterdingen* de Novalis.
5. Mímesis i/contra realisme. *Madame Bovary*, de Gustave Flaubert i *Pels camins de Swam*, de Marcel Proust.
6. Mímesis i postmodernitat. *Ulysses*, de James Joyce.
7. Cap a una fenomenologia de la ficció: la teoria dels móns possibles. *V*, de Thomas Pynchon.

Bibliografia bàsica

- Abrams, M., *The Mirror and the Lamp. Romantic Theory and the Critical Tradition*, Oxford, Oxford University Press, 1953.
- Allen, S. (ed.), *Possible Worlds in Humanities, Arts and Sciences*, Nova York-Berlín, De Gruyter, 1989.
- Aristóteles, *Poética*, edició trilingüe i traducció de V. García Yebra, Madrid, Gredos, 1974.
- Auerbach, Erich, *Mímesis (La representación de la realidad en la literatura occidental)*, Madrid, FCE, 2002.
- Bajtín, M., *Poétique de Dostoievski*, París, Seuil, 1970.
- Barthes, Roland (ed.), *Lo verosímil*, Buenos Aires, Tiempo Contemporáneo, 1970.
- Doležel, L., *Poética occidental*, Madrid, Síntesis, 1998.
- Eagleton, Terry, *El acontecimiento de la literatura*, Barcelona, Península, 2013.
- Eco, U., *Lector in fabula*, Barcelona, Lumen, 1981.

- García Berrio, A., *Introducción a la poética clasicista (Comentario a las «Tablas Poéticas» de Cascales)*, Madrid, Cátedra, 2004.
- Hutcheon, Linda, *Narcissistic Narrative. The Metafictional Paradox*, Londres-Nova York, Methuen, 1991.
- Martínez Bonatti, Félix, *La ficción narrativa (Su lógica y ontología)*, Murcia, Universidad, 1992.
- Pozuelo Yvancos, José María, *Poética de la ficción*, Madrid, Síntesis, 1993.
- Ricoeur, Paul, *Tiempo y narración I*, Madrid, Ediciones Cristiandad, 1987.
- Steiner, George, *Presencias reales*, Barcelona, Destino, 1992.
- Tatarkiewicz, W., *Historia de seis ideas*, Madrid, Tecnos, 1987.
- Villanueva, Darío, *Teorías del realismo literario*, Madrid, Espasa-Calpe, 1992.
- Weinberg, B., *A History of Literary Criticism in the Italian Renaissance*, 2 vols., Chicago University Press, 1961.
- White, Hayden, *The Content of the Form. Narrative Discourse and Historical Representation*. Baltimore: The John Hopkins University, 1987.

Competències generals

- CG5. Que l'estudiant adquireixi una bona capacitat comprensiva en relació amb els textos d'alt nivell cultural.
- CG8. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir habilitats d'elaboració o de defensa d'arguments amb consciència crítica i autocrítica.
- CG10. Que l'alumne sigui capaç de saber reconèixer noves situacions i idees i de posicionar-se de forma personal i fonamentada. Que sigui capaç, per tant, de reunir i interpretar les dades rellevants d'un text o d'un problema per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre qüestions d'índole social, científica o ètica.
- CG11. Que l'alumne adquireixi habilitats analítiques i sintètiques pel que fa a fenòmens filosòfics d'alta complexitat; això és: que aprengui a descompondre els problemes i les qüestions de manera adequada a la resolució, aprenent alhora a establir les connexions necessàries amb altres aspectes de la pròpia disciplina o amb altres disciplines.
- CG17. Que l'alumne sigui capaç de responsabilitzar-se del propi aprenentatge, desenvolupant aquelles habilitats necessàries per a treballar de forma autodirigida i per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Competències específiques (Mòdul: Complementàries)

- CE1. Que l'alumne adquireixi habilitats avançades pel que a la interpretació i comentari dels textos filosòfics.
- CE2. Que l'alumne adquireixi habilitats avançades d'argumentació específicament filosòfica sobre les qüestions que s'estudien en els diversos camps temàtics de la filosofia, dominant cada vegada més les terminologies específiques, detectant problemes i apories, i sabent posicionar-se personalment de forma reflexionada, crítica, flexible i respectuosa amb les altres opinions.
- CE7. Que l'alumne sàpiga apreciar i valorar la riquesa del patrimoni literari occidental, i que conegui la seva història al llarg de les diverses èpoques i zones geogràfiques.
- CE8. Que l'alumne sigui capaç d'aprehendre els problemes específics de la teoria i de la crítica literària així com les seves connexions i implicacions filosòfiques.

Activitats formatives

Ensenyament-aprenentatge presencial:

- exposició del professor.
- exposició de l'estudiant.
- debats.
- examen final (escrit)

Ensenyament-aprenentatge dirigit:

- lectures orientades.
- tutories individuals.
- treball escrit individual i exposició a l'aula.

Ensenyament-aprenentatge autònom:

- lectures complementàries proposades pel professor.
- estudi personal.
- cerca d'informació i materials.

Activitats d'avaluació

Constarà d'un examen basat en el comentari d'un fragment d'un dels texts analitzats a classe (60%). Caldrà presentar una ressenya sobre alguna de les obres recollides en el programa (40%).